

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

**УПУТСТВО
ЗА ИЗРАДУ ИЗВЕШТАЈА
О ИМОВИНИ И ОБАВЕЗАМА ДРУШТВА ЗА ОСИГУРАЊЕ
(обрасци СРБ-ОСИГ и ХОВ-ОСИГ)**

(на основу Одлуке о достављању Народној банци Србије података о имовини и обавезама друштва за осигурање, „Службени гласник Републике Србије“, бр. 7/2012)

Ажурирано: јун 2012.

Овим упутством ближе се објашњавају финансијски инструменти и институционални сектори, начин израчунавања и математичке формуле за израчунавање вредности појединих финансијских инструмената, дају објашњења појединих појмова, класификације по секторима и примери, као и начин попуњавања Извештаја о потраживањима и обавезама друштва за осигурање, по секторима (Образац СРБ-ОСИГ) и Прегледа стања и трансакција хартија од вредности у активи друштва за осигурање (Образац ХОВ-ОСИГ) – које су друштва за осигурање (у даљем тексту: друштво) дужна да достављају у складу са одлуком којом се уређује достављање података о имовини и обавезама друштва за осигурање (у даљем тексту: Одлука).

I. Извештај о потраживањима и обавезама друштва за осигурање, по секторима (Образац СРБ-ОСИГ)

У *Извештају о потраживањима и обавезама друштва за осигурање, по секторима* (Образац СРБ-ОСИГ) (у даљем тексту: Извештај), приказују се подаци о стању, трансакцијама и осталим променама вредности финансијске имовине и обавеза друштва класификованим према финансијским инструментима, институционалним секторима, рочности и валути.¹

Подаци о стању, трансакцијама и осталим променама вредности финансијске имовине и обавеза друштва приказују се у апсолутним износима у динарима без децимала. Финансијски инструменти који су индексирани и деноминирани у страниој валути приказују се као инструменти у страниој валути (нпр. динарски кредит индексирани у еврима сматра се кредитом у страниој валути). Стање финансијског инструмента на последњи дан извештајног периода које је у страниој валути исказује се у динарској противвредности обрачунатој по званичном средњем курсу Народне банке Србије на последњи дан извештајног периода. Трансакције и остале промене вредности које су извршене у страниој валути приказују се у динарима према курсу по којем је трансакција и/или остала промена вредности извршена.

Подаци о стањима односе се на стање на последњи календарски дан извештајног периода, а подаци о трансакцијама и осталим променама вредности односе се на трансакције/остале промене вредности које су обављене/настале током извештајног периода, а не на кумулативне трансакције и остале промене вредности од почетка године, односно датума настанка потраживања или обавезе (на пример: за прво тромесечје приказују се све трансакције и остале промене вредности настале у периоду од 1. 1. 20XX до 31. 3. 20XX; за друго тромесечје приказују се све трансакције и остале промене вредности настале у периоду од 1. 4. 20XX до 30. 6. 20XX).

Извештај садржи пет колона (А, Б, В, Г, Д) за сваки финансијски инструмент у активи и пасиви, у које се, ако није друкчије наведено, уносе следеће вредности:

А – тржишна вредност финансијског инструмента;

Б – књиговодствена вредност финансијског инструмента;

В – трансакција која повећава вредност финансијског инструмента у активи или пасиви (нпр. куповина/емитовање хартија од вредности);

Г – трансакција која смањује вредност финансијског инструмента у активи или пасиви (нпр. продаја/откуп хартија од вредности), и

Д – остале промене вредности финансијског инструмента.

У колонама А и Б приказују се подаци о стањима финансијског инструмента по бруто принципу, док се у колонама В и Г приказују финансијске трансакције по том инструменту настале у току извештајног периода. У колони Д приказују се подаци о осталим променама вредности финансијског инструмента.

У колонама В и Г приказује се збирни износ свих трансакција насталих због повећања и смањења вредности финансијског инструмента у току извештајног периода, а не подаци о појединачним трансакцијама.

¹ Нефинансијска имовина приказује се као једна позиција у активи, а исправке вредности и акумулирана амортизација у пасиви како би се задовољио принцип једнакости активе и пасиве приликом приказивања књиговодствене вредности података.

Друштво приказује податке за тржишну вредност финансијског инструмента (колона А) само за оне финансијске инструменте који су означени у прилогу 1 – Правила за попуњавање извештаја о потраживањима и обавезама друштва за осигурање, по секторима, док се књиговодствена вредност (колона Б) доставља за све финансијске инструменте. Књиговодствена вредност представља књиговодствено стање на крају извештајног периода у складу с прописаним рачуноводственим политикама које друштво примењује. У колони Б, где се приказује књиговодствена вредност финансијских инструмената, збир свих позиција у активи мора бити једнак збиру свих позиција у пасиви.

Обрачуната камата се укључује у финансијски инструмент на који се односи, а приказује се и као посебна позиција по принципу „од тога“. Код приказивања стања финансијског инструмента у његово укупно стање укључује се и акумулирана обрачуната недоспела камата (ненаплаћена/неисплаћена камата) за период од тренутка настанка финансијског инструмента закључно са даном на који се односи извештај, док се код трансакција приказује само камата обрачуната за извештајни период.

Ненаплаћена/неисплаћена доспела камата се не укључује у финансијски инструмент на који се односи, већ се приказује у оквиру других потраживања у активи или других обавеза у пасиви.

Ако је у периоду који претходи извештајном периоду акумулирана обрачуната недоспела камата била класификована уз финансијски инструмент на који се односи, док је у извештајном периоду постала ненаплаћена/неисплаћена доспела камата, врши се њена рекласификација кроз остале промене вредности финансијског инструмента (за износ камате умањује се износ финансијског инструмента и повећава износ код других потраживања или других обавеза).

Пример 1: Начин приказивања књиговодствене вредности трансакционог депозита и камате по основу тог депозита

1а. Приказивање књиговодствене вредности депозита

АФ.22 Трансакциони депозит у динарима	Б
Почетно стање у периоду T_0 (Б)	100
Стање на последњи дан у периоду $T+1$ (Б)	160
- од тога: обрачуната камата	30
Трансакција (В-Г)	60
- повећање вредности (В) (новоположени депозит 80 + обрачуната недоспела камата за период од тренутка полагања депозита до краја извештајног периода 5 + обрачуната камата за постојеће депозите за извештајни период 15) (80 + 5 + 15)	100
- смањење вредности (Г) (повучени депозит 35 + наплаћена камата 5) (35 + 5)	40
Остале промене вредности (Д)	0
Ревалоризација	0

16. Приказивање обрачунате камате на депозит

Обрачуната камата	Б
Почетно стање у периоду T_0 (Б) (акумулирана камата из претходног периода)	15
Стање на последњи дан у периоду $T+1$ (Б) (акумулирана камата из претходног периода 15 + обрачуната камата за новоположени депозит 5 + обрачуната камата за постојеће депозите 15 – наплаћена камата на повучене депозите 5) (15 + 5 + 15 – 5)	30

16. Приказивање депозита у извештају

	А ²	Б	В	Г	Д
АФ.22 Трансакциони депозит у динарима	160	160	100	40	0
- од тога: обрачуната камата	30	30			

Колоне В, Г и Д не представљају стања већ токове, односно служе да објасне разлику између стања у колони А, односно Б на крају текућег извештајног периода и стања на крају претходног извештајног периода.³

Финансијска трансакција настаје на основу узајамног договора физичких, односно правних лица (принцип добровољности) и истовремено се односи на повећање или смањење финансијске имовине и одговарајуће контрапозиције у пасиви, промену власништва над финансијском имовином или на преузимање финансијске обавезе. Финансијске трансакције могу се обављати између самих друштава, друштва и физичких, односно правних лица, као и између друштва и сектора иностранства (нерезидената). Куповина финансијског инструмента (нпр. куповина хартија од вредности) јесте трансакција која у активи доводи до повећања вредности финансијског инструмента (колона В), док емитовање хартија од вредности доводи до повећања пасиве финансијског инструмента (такође колона В). Продаја финансијског инструмента има за резултат смањење aktive финансијског инструмента (колона Г) (нпр. продаја хартија од вредности из aktive друштва), док откуп доводи до смањења пасиве финансијског инструмента и такође се приказује у колони Г (нпр. отплата кредита, откуп хартија од вредности).

Остале промене вредности финансијског инструмента (колона Д) односе се на све остале промене у активи и пасиви које нису настале као резултат финансијске трансакције и ревалоризације финансијског инструмента (промена вредности финансијског инструмента због промене курса динара, промена цене вредновања одређеног финансијског инструмента или усклађивања цене услед промене индекса потрошачких цена)⁴. Остале промене вредности укључују коначан, делимичан или потпун отпис потраживања или обавезе, промене настале услед ванредних, неподвижених догађаја (нпр. елементарних непогода), промене у класификацији и структури (могу бити везане за класификацију према сектору, инструменту или и за једно и за друго) и статистичке разлике које се могу јавити код active и пасиве између стања на почетку и на крају извештајног периода. У остале промене вредности не укључује се отпуштање (опроштај)

² Систем аутоматски преписује књиговодствену вредност.

³ Колоне В, Г и Д објашњавају део разлике између два стања који се односи на трансакције и остале промене вредности. Преостали део разлике односи се на ревалоризацију финансијског инструмента (г. промене вредности финансијског инструмента због промене курса динара или промене цене по којој се вреднује одређени финансијски инструмент).

⁴ Друштво не доставља податке који се односе на ревалоризационе промене, већ само податке о стањима, трансакцијама и осталим променама вредности финансијског инструмента.

дуга на основу споразума између дужника и повериоца који се третира као финансијска трансакција између дужника и повериоца.

У табели 1 дат је приказ стања и тока финансијског инструмента у активи и пасиви друштва.

Табела 1: Стање и ток финансијског инструмента у активи и пасиви друштва

	Подаци који се не достављају	Подаци који се достављају
Почетно стање у периоду T_0 (А/Б)		100
Трансакција (В-Г)	5	
- повећање вредности (В)		8
- смањење вредности (Г)		3
Ревалоризација	+1	
- услед промене цене	-2	
- услед промене курса	+3	
Остале промене вредности (Д)		-4
Стање на последњи дан у периоду $T+1$ (А/Б)		102

$T_1 = T_0 + \text{трансакција} + \text{ревалоризација} + \text{остале промене вредности}$

или

$T_1 - T_0 - \text{трансакција} - \text{ревалоризација} - \text{остале промене вредности} = 0$

У стању на крају извештајног периода (колоне А и Б) не могу се појавити негативне вредности изузев код позиције у пасиви Капитал, и то када је остварени губитак већи од осталих ставки капитала. У складу с наведеним, све претплате потраживања приказују се као повећање обавезе, док се претплате обавеза приказују као позитивна активна ставка инструмента за који је претплата извршена. Код финансијских трансакција обављених у току извештајног периода (колоне В и Г) не могу се појавити негативне вредности.

Међутим, негативне вредности се могу појавити код осталих промена вредности финансијских инструмената (колоне Д). На пример, ако је неки финансијски инструмент у периоду T_0 у износу од 100 динара био класификован као кредит, а затим је у извештајном периоду T_1 рекласификован у хартију од вредности, онда се код осталих промена вредности код кредита приказује износ -100, а код хартија од вредности 100 динара. Такође, ако је обрачуната недоспела камата у износу од 100 динара у периоду T_0 била класификована заједно са инструментом на који се односи као обрачуната камата за извештајни период који је предмет извештавања, а затим је у периоду T_1 постала обрачуната доспела ненаплаћена камата, онда се код осталих промена вредности код одговарајућег инструмента приказује износ -100, а код других потраживања 100 динара.

II. Преглед стања и трансакција хартија од вредности у активи друштва за осигурање (Образац ХОВ-ОСИГ)

У Прегледу стања и трансакција хартија од вредности у активи друштва за осигурање (Образац ХОВ-ОСИГ) (у даљем тексту: Преглед) приказују се подаци за сваку хартију од вредности по појединачном ISIN броју која се на крају извештајног периода налази у активи друштва, као и подаци о хартијама од вредности које се не налазе у активи друштва на крају извештајног периода, али је оно у току извештајног периода обавило трансакцију овом хартијом од вредности.

За хартије од вредности које се на крају извештајног периода налазе у активи друштва достављају се следећи подаци: ISIN број, CFI код, број хартија од вредности на крају извештајног периода, секторска припадност издаваоца хартије од вредности, рачност (осим за котиране и некотиране акције), валута, тржишна вредност (А) (осим за некотиране акције), књиговодствена вредност (Б), трансакција повећања вредности (В) и трансакција смањења вредности (Г).

За хартије од вредности које се на крају извештајног периода не налазе у активи друштва, али је оно у току извештајног периода обавило трансакцију овом хартијом од вредности, достављају се следећи подаци: ISIN број, CFI код, секторска припадност издаваоца хартије од вредности, рачност (осим за котиране и некотиране акције), валута, трансакција повећања вредности (В) и трансакција смањења вредности (Г).

III. Промене у активи и пасиви које нису последица трансакција

Промене у потраживањима и обавезама које су настале услед спајања, припајања, издвајања или престанка рада због ликвидације друштва нису последица трансакција и приказују се на следећи начин:

Табела 2: Спајање друштава А и Б у ново друштво В на дан 15. 4. XX године.

Друштво	31. 3. XX	15. 4. XX	30. 6. XX
А	С, Т и ОПВ	С (15. 4), Т и ОПВ(1. 4 –15. 4)	-
Б	С, Т и ОПВ	С (15. 4), Т и ОПВ(1. 4 –15. 4)	-
В	-	-	С, Т и ОПВ (16. 4 – 30. 6)

С – стање (колоне А и Б)

Т – трансакција (колоне В и Г)

ОПВ – остале промене вредности (колона Д)

$$\text{Активa } B_{15.4} \leq \text{Активa } A_{15.4} + \text{Активa } B_{15.4}$$

Друштва А и Б достављају податке о стању на дан 31. 3. XX године и податке о трансакцијама и осталим променама вредности за период од 1. 1. XX до 31. 3. XX године. Такође, друштва А и Б достављају податке о стању на дан 15. 4. XX године, као и податке о трансакцијама и осталим променама вредности за период од 1. 4. XX до 15. 4. XX године. Друштво В доставља податке о стању на дан 30. 6. XX године и податке о трансакцијама и осталим променама вредности за период од 16. 4. XX до 30. 6. XX године.

Табела 3: Припајање друштва Б друштву А на дан 15. 4. XX године (15. 4. XX године је последњи дан постојања друштва Б).

Друштво	31. 3. XX	15. 4. XX	30. 6. XX
А	С, Т и ОПВ	-	С, Т и ОПВ
Б	С, Т и ОПВ	-	-

С – стање (колоне А и Б)

Т – трансакција (колоне В и Г)

ОПВ – остале промене вредности (колона Д)

$$\text{Активa } A_{16.4} \leq \text{Активa } A_{15.4} + \text{Активa } B_{15.4}$$

Друштва А и Б достављају податке о стању на дан 31. 3. XX године и податке о трансакцијама и осталим променама вредности за период од 1. 1. XX до 31. 3. XX године. Друштво А доставља податке о стању на дан 30. 6. XX године и податке о трансакцијама и осталим променама вредности за период од 1. 4. XX до 30. 6. XX године.

Табела 4: *Издвајање друштва Б из друштва А на дан 15. 4. XX године.*

Друштво	31. 3. XX	15. 4. XX	30. 6. XX
А	С, Т и ОПВ	С (15. 4), Т и ОПВ (1. 4 –15. 4)	С, Т и ОПВ (16. 4 –30.6.)
Б	-	-	С, Т и ОПВ (16. 4 –30. 6)

С – стање (колоне А и Б)

Т – трансакција (колоне В и Г)

ОПВ – остале промене вредности (колоне Д)

Актива $A_{16.4} < \text{Актива } A_{15.4} - \text{Актива } B_{15.4}$.

Друштво А доставља податке о стању на дан 31. 3. XX године и податке о трансакцијама и осталим променама вредности за период од 1. 1. XX до 31. 3. XX године. Такође, друштво А доставља податке о стању на дан 15. 4. XX године, као и податке о трансакцијама и осталим променама вредности за период од 1. 4. XX до 15. 4. XX године. Друштва А и Б достављају податке о стању на дан 30. 6. XX године и податке о трансакцијама и осталим променама вредности за период од 16. 4. XX до 30. 6. XX године.

Табела 5: *Престанак рада друштва А због ликвидације на дан 15. 4. XX године*

Друштво	31. 3. XX	15. 4. XX	30. 6. XX
А	С, Т и ОПВ	С, Т и ОПВ (15. 4. XX)	-

С – стање (колоне А и Б)

Т – трансакција (колоне В и Г)

ОПВ – остале промене вредности (колоне Д)

Актива $A_{16.4} = 0$

Друштво А доставља податке о стању на дане 31. 3. XX и 15. 4. XX године и податке о трансакцијама и осталим променама вредности за период од 1. 1. XX до 31. 3. XX и за период од 1. 4. XX до 15. 4. XX године.

IV. Финансијски инструменти

А. Актива

У активи друштва приказују се следећи инструменти: готовина, трансакциони депозити, остали депозити, дужничке хартије од вредности, зајмови, котиране акције, некотиране акције, удели, инвестиционе јединице фондова очувања вредности, инвестиционе јединице/акције инвестиционих фондова, техничке резерве које падају на терет саосигурања и реосигурања, изведени финансијски инструменти, трговински кредити и аванси, друга потраживања и нефинансијска имовина.

Готовина (AF.21) састоји се од новчаница и кованог новца утврђене номиналне вредности у домаћој и иностраној валути коју друштво поседује у благајни. За готовину се приказује само књиговодствена, тј. номинална вредност. У колони В Извештаја, приказују се повећања, а у колони Г истог извештаја смањења у току извештајног периода.

Трансакциони депозити (AF.22) јесу депозити који се, на захтев, могу одмах конвертовати у готовину или су преносиви чеком, налогом за плаћање, књижењем или сл., без значајног одлагања, ограничења или плаћања пенала. Могу бити у динарима и у иностраној валути. Примери трансакционих депозита су текући рачуни, депозити по виђењу, штедни улози по виђењу, наменски рачуни, други депозити рочности до једног дана (укључујући и један дан) и сл.

Обрачуната камата укључује се у трансакциони депозит на који се односи, а приказује се и као посебна позиција.⁵ За трансакциони депозит уноси се само књиговодствена вредност.

У колони В Извештаја (повећања) приказује се вредност депозита датих у току извештајног периода, обрачуната недоспела камата на нове депозите од тренутка давања депозита до краја извештајног периода и обрачуната недоспела камата на постојеће депозите за период који је предмет извештавања. У колони Г (смањења) истог извештаја приказује се вредност повучених депозита и камата наплаћена у току извештајног периода. Наплаћена камата се односи на камату наплаћену по основу повучених депозита и камату наплаћену по основу датих депозита који се и даље налазе у стању.

Ако је у периоду који је предмет извештавања камата наплаћена, у колони В Извештаја приказује се износ обрачунате камате за извештајни период, а у колони Г истог извештаја износ наплаћена камата. На пример, ако у извештајном периоду постоји само један нови депозит (а не постоје депозити из претходног периода) и дошло је до наплате камате, у колонама В и Г биће приказани идентични износи.

Остали депозити (AF.29) обухватају све врсте депозита у динарима и страниј валути осим трансакционих депозита. Остали депозити се не користе за плаћања у било ком тренутку и не конвертују у готовину или трансакционе депозите без већих ограничења или казни. Примери осталих депозита су: орочени депозити, штедни депозити и сертификати о депозиту код којих се не може вршити пренос власништва (нису утрживи). Класификују се према рочности на: остале депозите до једне године (укључујући једну годину), преко једне и до две године (укључујући две године) и преко две године. Класификација по рочности врши се према оригиналној (иницијалној) рочности, а не према преосталој рочности. Обрачуната камата се укључује у финансијски инструмент на који се односи, а приказује се и као посебна позиција. За остале депозите уноси се само књиговодствена вредност.

У колони В Извештаја (повећања) приказује се вредност депозита датих у току извештајног периода, обрачуната недоспела камата на нове депозите од тренутка давања депозита до краја извештајног периода и обрачуната недоспела камата на постојеће депозите за период који је предмет извештавања, а у колони Г (смањења) истог извештаја вредност повучених депозита и камата наплаћена у току извештајног периода.

Дужничке хартије од вредности (AF.3) укључују обвезнице, државне записе, благајничке записе, комерцијалне записе, сертификате о депозиту и друге сличне дужничке инструменте којима се тргује на финансијским тржиштима (нпр. државни записи Републике Србије, обвезнице старе девизне штедне, обвезнице јединица локалне самоуправе, корпоративне дужничке хартије од вредности и др.). У дужничке хартије од вредности укључују се и менице, банкарски акцепти, субординиране обвезнице, кредити који су утрживи и којима се тргује на секундарном тржишту, кредити конвертовани у хартије од вредности, обвезнице и кредити који се могу конвертовати у власничке хартије од вредности све док нису конвертовани и акције које дају фиксни приход, али не дају право учешћа у расподели средстава која су преостала по окончању поступка ликвидације. У дужничке хартије од вредности не укључују се репо уговори и непреносиве (неутрживе) хартије од вредности који се сврставају у зајмове.

Дужничке хартије од вредности према рочности класификују се: до једне године (укључујући једну годину), преко једне и до две године (укључујући две године) и преко две године и могу бити у динарима и страниј валути. Класификација према рочности врши се према оригиналној (иницијалној) рочности, а не према преосталој рочности. Секторска класификација дужничких хартија од вредности врши се према издаваоцу дужничке хартије од вредности.

За дужничке хартије од вредности уноси се тржишна и књиговодствена вредност. Тржишна вредност појединачне дужничке хартије од вредности с купоном приказује се као тзв. прљава цена (*dirty price*), а рачуна се према следећој формули:

⁵ Обрачуната камата обухвата акумулирану обрачунату недоспелу (ненаплаћену) камату по основу депозита, тј. стање обрачунате камате на последњи дан у извештајном периоду.

$$D = \frac{N}{\left(1 + \frac{p}{100 \times f}\right)^{\frac{d_1}{d_2}}} \times \left[\frac{p_k}{100 \times f} \times \frac{1 - \frac{1}{\left(1 + \frac{p}{100 \times f}\right)^K}}{1 - \frac{1}{1 + \frac{p}{100 \times f}}} + \frac{1}{\left(1 + \frac{p}{100 \times f}\right)^{K-1}} \right]$$

(Формула 1)

где је:

D – цена ХоВ по комаду

N – номинална вредност ХоВ по комаду

pk – годишња стопа купона

f – број купона у току године

p – тражена годишња стопа приноса при куповини/продаји ХоВ (*yield to maturity*)—последња позната стопа приноса

K – укупан број купона који доспевају од дана куповине/продаје до дана доспећа ХоВ

d₁ – број дана од последњег дана у извештајном периоду до дана доспећа следећег купона

d₂ – број дана у купонском периоду коме припада датум продаје

Тржишна цена дисконтних хартија од вредности обрачунава се према следећој формули:

$$D = \frac{N}{1 + \left(r \times \frac{d}{360}\right)}$$

(Формула 2)

где је:

D – цена ХоВ по комаду

N – номинална вредност ХоВ по комаду

r – годишња стопа приноса (дисконтна стопа)

d – број дана од последњег дана извештајног периода до дана доспећа

Тржишна цена дугорочних бескаматонских хартија од вредности (без купона) представља цену остварену на затварању берзе последњег дана у извештајном периоду. Ако није било трговања последњег дана у извештајном периоду, тржишна цена дугорочних бескаматонских хартија од вредности обрачунава се према следећој формули:

$$D = \frac{N}{\left(1 + \frac{p}{100}\right)^{\frac{d_1}{G_d}}}$$

(Формула 3)

где је:

D – цена ХоВ по комаду

N – номинална вредност ХоВ по комаду

r – тражена годишња стопа приноса при куповини/продаји ХоВ (последња позната стопа приноса)

d_1 – број дана од последњег дана у извештајном периоду до дана доспећа ХоВ

G_d – броја дана у години (365 дана)

Књиговодствена вредност дужничке хартије од вредности представља вредност коју друштво приказује у складу са прописаном рачуноводственом политиком. Приказује се у колони Б Извештаја и Прегледа, с тим што у књиговодствену вредност треба укључити и обрачунату камату (купон) ако је хартија од вредности купонска.

У колони В Извештаја (повећања), као и Прегледа, приказују се износи настали по основу куповине дужничке хартије од вредности (набавна вредност купљених дужничких хартија од вредности) у извештајном периоду заједно с припадајућом обрачунатом каматом за период од дана куповине до краја извештајног периода. У колони В Извештаја, као и Прегледа, приказује се и обрачуната камата за цео извештајни период за хартије од вредности које су на почетку извештајног периода биле у портфолију друштва за осигурање.

У колони Г Извештаја (смањења), као и Прегледа, приказују се износи настали по основу продаје или исплате дужничке хартије од вредности или њеног дела заједно с припадајућом обрачунатом каматом за извештајни период.

Зајмови (AF.4) се према оригиналној (иницијалној) рочности класификују на зајмове: до једне године (укључујући једну годину), преко једне до пет година (укључујући пет година) и преко пет година и могу бити у динарима и страниј валути. У зајмове се сврставају и зајмови одобрени сопственим запосленима, као и финансијска потраживања реосигуравача (цесионара) по основу (из)дате (одобрене) депозитне премије или њеног дела као гаранције друштву за осигурање (цеденту). Зајмови којима се тргује на регулисаном тржишту класификују се у дужничке хартије од вредности. Обрачуната камата се укључује у зајам на који се односи, а приказује се и као посебна позиција.

За зајам се уноси само књиговодствена вредност. У колони В Извештаја (повећања) приказује се вредност зајмова датих у току извештајног периода, обрачуната камата на нове зајмове од тренутка давања зајма до краја извештајног периода и обрачуната камата на постојеће зајмове за период који је предмет извештавања, а у колони Г истог извештаја (смањења) приказује се вредност враћених зајмова заједно с каматом.

Акције и удели у капиталу дају право друштву да учествује у расподели добити правног лица или у расподели имовине правног лица у случају ликвидације. У акције и уделе у капиталу укључују се и кумулативне преференцијалне акције и депозитне потврде, а не укључују инвестиционе јединице, односно акције инвестиционих фондова (које се посебно приказују).

Акције могу бити котиране или некотиране.

Котиране акције (AF.511) јесу акције које се котирају на домаћем (тј. које се на тржишту Београдске берзе налазе на сегментима *Prime* и *Standard market* и ванберзанском тржишту) и страном регулисаном тржишту.

За котиране акције уноси се тржишна и књиговодствена вредност. Тржишна вредност котиране акције једнака је производу броја акција у власништву друштва и цене акције на затварању берзе последњег дана када је било трговања том акцијом. Књиговодствена вредност котиране акције је вредност која се приказује у складу с прописаном рачуноводственом политиком друштва.

У колони В Извештаја (повећања), као и Прегледа, приказује се збир тржишних (набавних) вредности свих купљених акција, а у колони Г (смањења) збир тржишних вредности свих продатих акција у току извештајног периода.

Некотиране акције (AF.512) јесу акције које нису котиране на домаћем (тј. које се не налазе на сегментима *Prime* и *Standard market* и ванберзанском тржишту Београдске берзе) и страном регулисаном тржишту.

За некотиране акције уноси се само књиговодствена вредност.

У колони В (повећања) Извештаја, као и Прегледа, приказује се збир набавних вредности свих купљених акција, а у колони Г (смањења) збир вредности свих продатих акција у току извештајног периода.

Делење акција (*split*) не представља финансијску трансакцију пошто не мења вредност укупног акцијског капитала.

Удели (AF.519) се састоје од удела и осталих облика основног капитала који се не сврставају у котиране и некотиране акције (нпр. удели у ортачком друштву, командитном друштву или друштву са ограниченом одговорношћу). За уделе се уноси само књиговодствена вредност.

У колони В Извештаја (повећања) приказује се збир вредности свих стечених удела, а у колони Г (смањења) збир вредности свих продатих удела у току извештајног периода.

Инвестиционе јединице/акције инвестиционих фондова представљају сразмерни обрачунски удео у нето имовини инвестиционог фонда. У оквиру ове позиције посебно се приказује вредност инвестиционих јединица у фондовима очувања вредности имовине (новчаним фондовима) (AF.521) и вредност инвестиционих јединица/акција у инвестиционим фондовима (AF.529).

За инвестиционе јединице, односно акције инвестиционих фондова, уписују се тржишна и књиговодствена вредност за улагања у резидентне – затворене инвестиционе фондове, док се за улагања у резидентне и нерезидентне инвестиционе фондове приказује само књиговодствена вредност.

Тржишна и књиговодствена вредност удела у нето имовини отвореног инвестиционог фонда су једнаке и рачунају се као производ броја јединица и нето вредности једне инвестиционе јединице на последњи дан у извештајном периоду, односно представља удео друштва у укупном капиталу отвореног инвестиционог фонда.

Тржишна вредност удела у затвореном инвестиционом фонду једнака је производу броја акција затвореног инвестиционог фонда у активи друштва и цене акције на затварању берзе последњег дана када је обављено трговање. Књиговодствена вредност затвореног инвестиционог фонда јесте вредност коју друштво приказује у складу са прописаном рачуноводством политиком.

Као трансакција у колони В Извештаја (повећања) приказује се збир свих износа плаћених при куповини инвестиционих јединица, односно акција инвестиционих фондова у току извештајног периода, а у колони Г (смањења) збир свих износа примљених од продаје инвестиционих јединица, односно акција инвестиционих фондова у току извештајног периода.

Код нерезидентних инвестиционих фондова претпоставља се да је књиговодствена вредност инвестиционог фонда једнака његовој тржишној вредности.

Техничке резерве које падају на терет саосигурања и реосигурања (AF.6) представља део осигурања који пада на терет саосигурања и реосигурања у складу са уговором о саосигурању и реосигурању, тј. представља потраживања друштва по основу саосигурања и реосигурања.

За техничке резерве које падају на терет саосигурања и реосигурања приказује се само књиговодствена вредност. У колони В (повећања) Извештаја приказују се повећања удела саосигурања и реосигурања у техничким резервама, а у колони Г смањења удела саосигурања и реосигурања у техничким резервама у току извештајног периода.

Изведени финансијски инструменти (финансијски деривати) (AF.71) јесу изведене хартије од вредности које своју вредност изводе у целини или делимично из односа према неком основном инструменту. Предмет уговора могу бити акције, каматне стопе, стране валуте, одређена врста робе, берзански индекси и др. Изведени финансијски инструменти укључују свопове,

опцијске уговоре, фјучерс уговоре, варанте и др. Класификују се на изведене финансијске инструменте у динарима и у иностраној валути.

За изведене финансијске инструменте у колони Б Извештаја уноси се књиговодствена вредност која представља фер вредност инструмента. Изведени финансијски инструменти се вреднују према фер вредности коришћењем технике процене (МРС 39).

У колони В (повећања) Извештаја приказују се трансакције по основу уговора о изведеном финансијском инструменту које представљају потраживање за друштво, а у колони Г (смањења) приказују се само извршења уговора о изведеном финансијском инструменту која представљају смањења потраживања.

Остала потраживања састоје се од одобрених трговинских кредита, датих аванса и других потраживања. Остала потраживања се приказују према валутној структури (у динарима и иностраној валути) и класификују према институционалним секторима.

Трговински кредити и аванси (AF.81) јесу финансијска потраживања која настају услед одобравања одложеног плаћања физичким и правним лицима или аванса које су друштва дала. Трговински кредити и аванси настају када плаћање робе или услуга није извршено у исто време када и пренос власништва над робом или услугом. У позицију трговинских кредита и аванса укључују се и потраживања по основу давања у закуп непокретности, односно давање депозита за узимање у закуп непокретности, као и предујмови по полисама животног осигурања. За трговинске кредите и авансе приказује се само књиговодствена вредност. У колони В Извештаја приказују се повећања трговинских кредита и аванса, а у колони Г смањења трговинских кредита и аванса у току извештајног периода.

Друга потраживања (AF.89) настају због временских разлика између обављене трансакције и плаћања, што може бити случај код пореза, социјалних давања, зарада и других примања, исплата дивиденди и камата, куповине и продаје хартија од вредности. Обухватају сва потраживања која нису на другим позицијама у активи приказана (нпр. остала недоспела потраживања, доспела ненаплаћена потраживања, као и сва друга непоменута финансијска потраживања која се не могу класификовати у оквиру неког другог финансијског инструмента).

Обрачуната камата која се приписује евидентира се у оквиру инструмента коме припада, а не у оквиру позиције друга потраживања, осим ако није ненаплаћена/неисплаћена доспела камата.

За друга потраживања приказује се само књиговодствена вредност. У колони В Извештаја приказују се повећања других потраживања, а у колони Г смањења других потраживања у току извештајног периода.

Нефинансијска имовина (AF.9) представља укупну нефинансијску имовину – сталну и обртну имовину (нпр. непокретности, софтвер, патенти, гудвил и сл.). Приказује се као једна позиција у активи, и то само књиговодствена вредност (Б), а не приказују се трансакције (колоне В и Г) и остале промене вредности (Д).

Б. Пасива

У пасиви друштва приказују се следећи инструменти: дужничке хартије од вредности, кредити, капитал, котиране акције, некотиране акције, удели, остале техничке резерве осигурања, техничке резерве животног осигурања, изведени финансијски инструменти, трговински кредити и аванси, друге обавезе, исправке вредности и акумулирана амортизација.

Дужничке хартије од вредности (PF.3) у пасиви представљају финансијске обавезе по основу емитованих дужничких хартија од вредности. Класификују се према оригиналној (иницијалној) рочности до једне године (укључујући једну годину), преко једне и до две године (укључујући две године) и преко две године и могу бити у динарима и иностраној валути. Класификација према институционалном сектору врши се према имаоцу дужничке хартије од вредности на основу података којима друштво располаже.

За дужничке хартије од вредности уносе се тржишна и књиговодствена вредност које се, по правилу, разликују.

Књиговодствена вредност емитоване хартије од вредности приказује се у колони Б Извештаја и Прегледа, с тим што у књиговодствену вредност треба укључити и обрачунату камату (купон).

Формуле за израчунавање тржишне вредности дужничких хартија од вредности дате су у делу дужничке хартије од вредности у активи (AF.3).

У колони В Извештаја (повећања) приказују се трансакције, односно износи дужничких хартија од вредности које је друштво издало (емитовало) у извештајном периоду заједно с припадајућом обрачунатом каматом за период од дана емитовања хартије до краја извештајног периода. У колони В Извештаја приказују се и обрачуната камата за цео извештајни период за хартије од вредности које су издате пре почетка извештајног периода.

У колони Г Извештаја (смањења) приказују се износи настали по основу откупа хартија од вредности с припадајућом обрачунатом каматом.

Кредити (PF.4) обухватају финансијске обавезе по основу узетих кредита и примљених депозита. Класификују се према оригиналној (иницијалној) рочности до једне године (укључујући једну годину), преко једне до пет година (укључујући пет година) и преко пет година и могу бити у динарима и страниј валути. У овај инструмент укључују се и обавезе по основу лизинга, депозити примљени као гаранција за испуњење одређених обавеза и репо уговори.

У кредите се класификују, ако друштво има, и минуси по текућем рачуну (прекорачења), као и дуг (кредит) настао коришћењем кредитне картице. Обрачуната камата се укључује у финансијски инструмент на који се односи, а приказује се и као посебна позиција.

За овај инструмент уноси се само књиговодствена вредност. У колони В Извештаја (повећања) приказује се вредност узетих кредита и примљених депозита у току извештајног периода, обрачуната камата на узете нове кредите и примљене нове депозите од тренутка узимања, односно примања, до краја извештајног периода, и обрачуната камата на постојеће узете кредите и примљене депозите за извештајни период.

У колони Г Извештаја (смањења) приказује се вредност отплаћених кредита и враћених депозита с плаћеном каматом у току извештајног периода.

Капитал друштва (PF.51) представља разлику између вредности имовине и обавеза друштва. За овај инструмент друштво уписује књиговодствену вредност капитала.

Књиговодствена вредност укупног капитала дефинише се као збир основног капитала, свих резерви друштва, осим техничких резерви, нераспоређеног добитка/пренетог губитка из ранијих периода, добитка/губитка текућег периода и свих осталих рачуна капитала.

Од укупне књиговодствене вредности капитала издвајају се и посебно приказују књиговодствене вредности котираних акција (PF.511), некотираних акција (PF.512) и удела и осталих облика основног капитала (PF.519). Удели и остали облици основног капитала (PF.519) јесу сви остали облици капитала који нису акције, тј. капитал у друштву за осигурање који није исказан у акцијама (неноминован) као нпр. капитал државе у друштву. Котиране и некотиране акције и удели и остали облици основног капитала класификују се према институционалним секторима, а класификација према власнику капитала друштва врши се на основу података којима друштво располаже.

Код друштава која се котирају на домаћој или страниј берзи уноси се и тржишна вредност котираних акција, која се, по правилу, разликује од књиговодствене вредности ове позиције. Тржишна вредност котираних акција представља тржишну капитализацију која се рачуна као производ броја издатих акција и цене акције на затварању регулисаног тржишта последњег дана када је обављено трговање. Код друштава за осигурање која се не котирају на берзи приказује се само књиговодствена вредност акција.

Као трансакције у колони В приказују се износи повећања котираних и некотираних акција и удела и осталих облика основног капитала, а у колони Г износи смањења претходно наведених позиција капитала. Исплата дивиденде у акцијама сматра се повећањем акцијског капитала.

Приликом извештавања треба водити рачуна да се код тромесечних извештавања, осим у извештају за децембар, или изузетно за одређени месец којим се завршава обрачунски период (ако се тај период разликује од календарске године), књиговодствени износ капитала (PF.51) који се уноси у извештај исправља за разлику између укупних прихода и укупних расхода (збир класе шест умањен за збир класе пет или обрнуто). Ако су приходи већи (класа 6 > класе 5) за установљену разлику увећати износ капитала, односно када су приходи мањи (класа 5 > класе 6) за установљену разлику умањити износ капитала. У извештају за децембар, или изузетно за одређени месец којим се завршава обрачунски период, ако се тај период разликује од календарске године, износ капитала који се уноси у извештај одговара позицији капитала с обзиром на то да су класа 5, класа 6 и класа 7 претходно закључене, а пословни резултат утврђен и рачуноводствено пренет на одговарајуће рачуне класе 3 – Капитал.

Техничке резерве осигурања приказују се по бруто принципу и деле на остале техничке резерве осигурања и на техничке резерве животног осигурања (нето имовину становништва у резервама животног осигурања). За техничке резерве осигурања уноси се књиговодствена вредност.

Остале техничке резерве осигурања (PF.61) представљају одговарајуће резерве неживотног осигурања намењене за покривање текућих и будућих обавеза из осигурања. Приказују се следеће техничке резерве по бруто принципу: техничке резерве за преносне премије, резервисане штете и изравнање ризика. У складу с књиговодственом евиденцијом друштва, у колони В Извештаја приказују се повећања техничких резерви осигурања, а у колони Г смањења тих резерви насталих у току извештајног периода.

Техничке резерве животног осигурања (нето имовина становништва у резервама животног осигурања) (PF.62) састоји се од техничких резерви за преносне премије, резервисане штете, учешће у добити и математичку резерву.

У складу с књиговодственом евиденцијом друштва, у колони В Извештаја приказују се повећања техничких резерви животног осигурања, а у колони Г смањења тих резерви у току тромесечја које је предмет извештавања.

Разврставање преносне премије на секторе врши се у зависности од припадности осигураника одређеном сектору, док се код резервисаних штета – насталих пријављених разврставање врши према припадности подносиоца захтева за накнаду штете. Настале непријављене штете се разврставају на секторе према секторској структури насталих пријављених штета. Резерве за изравнање ризика секторски се класификују према сразмери утврђеној код преносне премије осигурања.

Преносне премије, математичка резерва, резерве за учешће у добити и резервисане штете приказују се према подацима друштва за осигурање на последњи дан извештајног периода, а код резерви за изравнање ризика узима се у обзир обрачунати износ на последњи дан претходне године.

Математичка резерва се приказује према валутној структури, при чему се резерва обрачуната у страниој валути приказује у динарској противвредности обрачунатој по средњем курсу Народне банке Србије на дан важења података.

Изведени финансијски инструменти (PF.71) дати су у делу Изведени финансијски инструменти у активи (AF.71) овог упутства.

За овај инструмент у колони Б Извештаја уноси се књиговодствена вредност која представља фер вредност инструмента. Изведени финансијски инструменти се вреднују према фер вредности коришћењем технике процене (MPC 39).

У колони В Извештаја (повећања) приказују се трансакције по основу уговора о изведеном финансијском инструменту које представљају обавезу за друштво, а у колони Г (смањења) приказују се само извршења по основу тих уговора која представљају смањење обавеза друштва.

Опцијски уговори за запослене (PF.72) пружају могућност запосленима у друштву да купе одређени број акција друштва у одређеном периоду и по утврђеној цени.

За овај инструмент у колони Б Извештаја уноси се књиговодствена вредност која представља фер вредност инструмента. Изведени финансијски инструменти се вреднују према фер вредности коришћењем технике процене (MPC 39).

У колони В Извештаја (повећања) приказују се трансакције по основу уговора о изведеном финансијском инструменту које представљају обавезу за друштво, а у колони Г (смањења) приказују се само извршења по основу тих уговора која представљају смањење обавеза друштва.

Остале обавезе састоје се од примљених трговинских кредита и аванса и од других обавеза. Остале обавезе се приказују према валутној структури (у динарима и страниј валути) и класификују према институционалним секторима.

Трговински кредити и аванси (PF.81) укључују примљене трговинске кредите (одобрено одложено плаћање друштву од стране правних лица) и примљене авансе. У позицију трговинских кредита и аванса укључују се и обавезе по основу узимања у закуп непокретности, односно примљених депозита за давање у закуп непокретности.

За овај инструмент уноси се само књиговодствена вредност коју друштво води у својим пословним књигама. У колони В Извештаја уносе се повећања примљених трговинских кредита и аванса, а у колони Г смањења обавеза по основу трговинских кредита и аванса током извештајног периода.

Друге обавезе (PF.89) настају због разлика између обављене трансакције и плаћања, што може бити случај код пореза, социјалних давања, зарада и других примања, исплата дивиденди и камата, куповине и продаје хартија од вредности. Друге обавезе обухватају све непоменуте финансијске обавезе које се не могу исказати у оквиру неког другог финансијског инструмента (нпр. остале недоспеле обавезе, доспеле неисплаћене обавезе, као и све друге непоменуте финансијске обавезе које се не могу класификовати у оквиру неког другог финансијског инструмента).

За овај инструмент уноси се само књиговодствена вредност коју друштво води у својим пословним књигама. У колони В Извештаја уносе се повећања других обавеза, а у колони Г смањења тих обавеза током извештајног периода.

Исправке вредности (PF.9) приказују се као једна позиција у пасиви и не класификују се према институционалним секторима. Позиције у активи се приказују у бруто износама, тј. њихове исправке вредности се пребацују на адекватну позицију у пасиви. За исправке вредности приказује се само књиговодствена вредност у динарима.

Акумулирана амортизација (PF.10) приказује се као једна позиција у пасиви и не класификује према институционалним секторима. За акумулирану амортизацију приказује се само књиговодствена вредност у динарима.

V. Одређивање институционалног сектора (секторска класификација)

Секторска класификација финансијских инструмената врши се према процени друштва, при чему од помоћи могу бити спискови финансијског сектора и јавних предузећа које ажурира и објављује Народна банка Србије на свом сајту.

Секторска класификација институционалних јединица врши се према следећим секторима и подсекторима:

S.11 Нефинансијска правна лица

S.11001	Јавна нефинансијска привредна друштва
S.11002	Остала нефинансијска привредна друштва

Нефинансијска правна лица чине привредна друштва, односно правна лица чија је претежна делатност производња робе и нефинансијских услуга.

Јавна нефинансијска привредна друштва чине сва нефинансијска привредна друштва у којима Република Србија има акције, односно уделе, или чији је оснивач.

Остала нефинансијска привредна друштва чине сва нефинансијска друштва која се не налазе на списку јавних предузећа који ажурира и објављује Народна банка Србије на свом сајту.

S.12 Финансијски сектор

S.121	Народна банка Србије
S.122	Банке
S.123	Фондови очувања вредности имовине (новчани фондови)
S.124	Инвестициони фондови
S.125	Остали финансијски посредници осим друштава за осигурање и пензијских фондова
S.126	Помоћне финансијске институције
S.127	Повезане финансијске институције
S.128	Друштва за осигурање
S.129	Пензијски фондови

Фонд очувања вредности имовине (новчани фондови) (S.123) најмање је ризична врста отвореног инвестиционог фонда који инвестира у краткорочне висококвалитетне инструменте.

Инвестициони фонд (S.124) јесте институција колективног инвестирања у оквиру које се прикупљају и улажу новчана средства у различите врсте имовине с циљем остварења прихода и смањења ризика улагања. Инвестиционим фондом сматрају се и инвестициони фондови који улажу у некретнине, односно у друге инвестиционе фондове.

Остали финансијски посредници осим друштава за осигурање и пензијских фондова (S.125) претежно су укључени у финансијско посредовање, при чему не стварају обавезе у облику готовине, депозита, инвестиционих јединица, односно акција инвестиционих фондова или техничких резерви осигурања, и углавном су оријентисани на дугорочне облике финансирања. Остале финансијске посреднике чине: даваоци финансијског лизинга, факторинг и форфетинг компаније, друштва за управљање фондовима секјуритизације и правна лица која се баве финансирањем извоза/увоза.

Помоћне финансијске институције (S.126) уско су повезане с финансијским посредовањем, али не представљају финансијско посредовање. Примери помоћних финансијских институција су: брокери и дилери хартијама од вредности и изведеним финансијским инструментима, правна лица која обезбеђују инфраструктуру за финансијска тржишта, правна лица која издају гаранције, друштва за управљање пензијским и инвестиционим фондовима, овлашћени мењачи (**уколико нису предузетници који се класификују у сектор становништва S.14**), непрофитна правна лица која служе финансијском сектору, али нису укључена у финансијско посредовање и сл. Примери су: Београдска берза, Централни регистар, депо и клиринг хартија од вредности, Комисија за хартије од вредности, Удружење банака Србије, Удружење осигураваача Србије и др.

Повезане финансијске институције (S.127) чине привредна друштава која нису укључена у финансијско посредовање нити у пружање помоћних финансијских услуга и код којих већина било њихових потраживања или обавеза не произлази из трансакција на отвореном тржишту. У повезане финансијске институције убрајају се холдинг компаније и институције које пружају финансијске услуге користећи искључиво сопствена средства или средства добијена од спонзора, те носе ризик у случају да дужник не изврши обавезе.

S.13 Сектор државе

S.1311	Републички органи и организације
S.1313	Јединице локалне самоуправе
S.1314	Фондови социјалног осигурања

Сектор државе чине сви државни органи и институције, фондови социјалног осигурања и непрофитне институције које контролише и финансира држава.

Републички органи и организације (S.1311) састоје се од свих административних делова државних и осталих централних институција чија се надлежност простире над укупним економским подручјем Републике Србије, изузев управљања фондовима социјалног осигурања. У републичке органе и организације укључена су и правна лица из друштвених делатности која се финансирају из буџета (нпр. у области образовања, здравства и др).

Јединице локалне самоуправе (S.1313) укључују јавну администрацију чија се овлашћења простиру над локалним економским подручјем осим локалних агенција фондова социјалног осигурања. У локалну самоуправу укључени су покрајински органи и организације и општински органи и организације.

Фондови социјалног осигурања (S.1314) укључују све републичке и локалне институционалне јединице чија је основна активност пружање социјалних бенефиција и осигурања. Примери су: Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање Републике Србије, Републички фонд за здравствено осигурање Србије и Национална служба за запошљавање.

S.14 Сектор становништва

Сектор становништва обухвата физичка лица, предузетнике и пољопривреднике – физичка лица која су носиоци, односно чланови регистрованог породичног газдинства. Становништво укључује појединце или групе појединаца као потрошаче и произвођаче робе и нефинансијских услуга које користе искључиво за властиту употребу, као и предузетнике који производе тржишна добра, нефинансијске и финансијске услуге (тржишни произвођачи).

S.15 Непрофитне институције које пружају услуге становништву (НИПУС)

Непрофитне институције које пружају услуге становништву су добровољне и невладине недобитне организације засноване на слободи удруживања више физичких или правних лица, основане ради остваривања и унапређења одређеног заједничког или општег циља и интереса који нису забрањени Уставом или законом. Њихови основни извори прихода, осим прихода од повремене продаје, углавном су добровољни прилози у новцу или натури од становништва у својству потрошача, донација, средства добијена од Владе Републике Србије и приходи од властите имовине. Ова категорија обухвата синдикате, професионална удружења (осим удружења финансијског сектора) и академска друштва, удружења за заштиту потрошача, политичке странке, цркве, верске заједнице, културне, рекреативне и аматерске спортске клубове, добротворне организације и сл.

У непрофитне институције укључују се институције којима су додељене следеће шифре делатности: 88.99, 94.11, 94.12, 94.20, 94.91, 94.92 и 94.99 ако се не налазе на списковима финансијског сектора или јавних предузећа који су објављени на сајту Народне банке Србије.

S.16 Финансијски сектор у стечају

Институционалне јединице финансијског сектора које су у поступку стечаја и ликвидације.

S.17 Нефинансијска правна лица у стечају

Нефинансијска правна лица која су у поступку стечаја и ликвидације.

S.2 Сектор иностранства (нерезиденти)

S.211 Државе чланице Европске уније (правна и физичка лица)

S.212 Институције и тела Европске уније

S.22 Државе и међународне организације изван Европске уније (све остале државе света—правна и физичка лица).

Нерезиденти имају значење утврђено у Закону о девизном пословању („Службени гласник РС“, бр. 62/2006 и 31/2011).

Класификација у оквиру сектора иностранства врши се према седишту нерезидентне институционалне јединице.

Прилог 1

Правила за попуњавање Извештаја о потраживањима и обавезама
друштва за осигурање, по секторима

	Тржишна вредност (А)	Бруто књиговодствена вредност (Б)	Трансакције повећања вредности (В)	Трансакције смањења вредности (Г)	Остале промене вредности (Д)
АКТИВА					
Готовина (AF.21)	xx	x	x	x	x
Трансакциони депозити (AF.22)	xx	x	x	x	x
- од тога: обрачуната камата	xx	x	-	-	-
Остали депозити (AF.29)	xx	x	x	x	x
- од тога: обрачуната камата	xx	x	-	-	-
Дужничке ХоВ (AF.3)	x	x	x	x	x
Зајмови (AF.4)	xx	x	x	x	x
- од тога: обрачуната камата	xx	x	-	-	-
Котиране акције (AF.511)	x	x	x	x	x
Некотиране акције (AF.512)	xx	x	x	x	x
Удели (AF.519)	xx	x	x	x	x
Инвестиционе јединице фондова очувања вредности имовине (AF.521)	xx	x	x	x	x

	Тржишна вредност (А)	Бруто књиговодствена вредност (Б)	Трансакције повећања вредности (В)	Трансакције смањења вредности (Г)	Остале промене вредности (Д)
Инвестиционе јединице/акције инв. фондова (AF.529)	x	x	x	x	x
Техничке резерве које падају на терет саосигурања и реосигурања (AF.6)	xx	x	x	x	x
Изведени финансијски инструменти (AF.71)	xx	x	x	x	x
Трговински кредити и аванси (AF.81)	xx	x	x	x	x
Друга потраживања (AF.89)	xx	x	x	x	x
Нефинансијска имовина (AF.9)	-	x	-	-	-
ПАСИВА					
Дужничке ХоВ (PF.3)	x	x	x	x	x
Кредити (PF.4)	xx	x	x	x	x
<i>од тога:</i> обрачуната камата	xx	x	-	-	x
Капитал (PF.51)	-	x	-	-	-
- <i>од тога:</i> котиране акције (PF.511)	x	x	x	x	x
- <i>од тога:</i> некотиране акције (PF.512)	xx	x	x	x	x
- <i>од тога:</i> удели (PF.519)	xx	x	x	x	x
Остале техничке резерве осигурања (PF.61)	xx	x	x	x	x

	Тржишна вредност (А)	Бруто књиговодствена вредност (Б)	Трансакције повећања вредности (В)	Трансакције смањења вредности (Г)	Остале промене вредности (Д)
Техничке резерве животног осигурања (PF.62)	xx	x	x	x	x
Изведени финансијски инструменти (PF.71)	xx	x	x	x	x
Опцијски уговори за запослене (PF.72)	xx	x	x	x	x
Трговински кредити и аванси (PF.81)	xx	x	x	x	x
Друге обавезе (PF.89)	xx	x	x	x	x
Исправке вредности (PF.9)	-	x	-	-	-
Акумулирана амортизација (PF.10)	-	x	-	-	-

Напомене:

x Поље се попуњава.

xx Преписује се вредност из колоне Б – бруто књиговодствена вредност (систем аутоматски преписује вредност, није потребно уносити податак).

- Податак се не уноси.

Прилог 2

Правила за класификацију према валути, рочности и институционалном сектору

	Валута	Рочност	Сектор
АКТИВА			
Готовина	x	-	-
Трансакциони депозити	x	-	x
- од тога: обрачуната камата	x	-	-
Остали депозити	x	x	x
- од тога: обрачуната камата	x	x	-
Дужничке ХоВ	x	x	x
Зајмови	x	x	x
- од тога: обрачуната камата	x	x	-
Котиране акције	x	-	x
Некотиране акције	x	-	x
Удели	x	-	x
Инвестиционе јединице фондова очувања вредности имовине	x	-	Само фондови очувања вредности имовине
Инвестиционе јединице/акције инвестиционих фондова	x	-	Само инвестициони фондови (без фондова очувања вредности имовине)
Техничке резерве које падају на терет саосигурања и реосигурања	x	-	Само резидентна и нерезидентна друштва за осигурање
Изведени финансијски инструменти	x	-	x
Трговински кредити и аванси	x	-	x
Друга потраживања	x	-	x
Нефинансијска имовина	x	-	-
ПАСИВА			
Дужничке ХоВ	x	x	x
Кредити	x	x	x
- од тога: обрачуната камата	x	x	-

	Валута	Рочност	Сектор
Капитал	Само у динарима	-	-
- од тога: котиране акције	х	-	х
- од тога: некотиране акције	х	-	х
- од тога: удели	х	-	х
Остале техничке резерве осигурања	х	-	х
Техничке резерве животног осигурања	х	-	Само за секторе становништва и иностранства
Изведени финансијски инструменти	х	-	х
Опцијски уговори за запослене	х	-	Само за секторе становништва и иностранства
Трговински кредити и аванси	х	-	х
Друге обавезе	х	-	х
Исправке вредности	Само у динарима	-	-
Акумулирана амортизација	Само у динарима	-	-

Напомене:

- х Поље се попуњава.
- Податак се не уноси.

Прилог 3

Правила за попуњавање обрасца Преглед стања и трансакција хартија од вредности у активи друштва за осигурање

Инструмент	ISIN број	CFI код	Број комада ХоВ на крају периода	Секторска припадност издаваоца ХоВ ⁶	Рочност ⁶	Валута ⁶	Тржишна вредност	Бруто књиговодствена вредност	Трансакција повећања вредности	Трансакција смањења вредности
							А	Б	В	Г
Дужничке ХоВ (AF.3)	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Котиране акције (AF.511)	x	x	x	x	-	x	x	x	x	x
Некотиране акције (AF.512)	x	x	x	x	-	x	-	x	x	x

Напомене:

- x Поље се попуњава.
- Поље се не попуњава.

Ако друштво поседује меницу, на месту тип хартије од вредности уписује 3. Менице се достављају збирно за сваки институционални сектор који је издао меницу.

Код менице се не наводе: ISIN број, CFI код, број комада ХоВ на крају периода, рочност и тржишна вредност.

⁶ Доставља се према шифарнику који је саставни део Упутства за електронско достављање података.